

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen

Sagsnr.: 2013-14-321-01857/Dep. sagsnr. 19930

Den 11. juni 2013

FVM 154

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om dyresundhed

KOM (2013) 260

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til etablering af en fælles ramme for lovgivningen om dyresundhed i EU med det formål at forenkle lovgivningen på området. Hensigten med forslaget er således ikke at foretage gennemgribende ændringer af de eksisterende regler. De fælles, generelle principper og krav fra den eksisterende lovgivning om handel med og import af levende dyr og animalske produkter samt reglerne om bekæmpelse af husdyrsygdomme samles i én fælles rammelov, der både omfatter landlevende (terrestriske) og vandlevende (akvatiske) dyr. Forslaget skal derudover forberede aktørerne på dyresundhedsområdet til at håndtere nye udfordringer. Det skal fortsat være muligt at reagere hurtigt og indføre beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger, både for så vidt angår kendte sygdomme og i tilfælde af nye sygdomme. Dette skal ske uden at sænke kvaliteten af foranstaltningerne i forhold til den eksisterende lovgivning. Endvidere sættes der med forslaget øget fokus på forebyggelse af sygdomme, herunder smittebeskyttende foranstaltninger og på samarbejde mellem relevante aktører. Endelig sker der en klar præcisering af ansvarsfordelingen for så vidt angår dyresundheden. Forslaget er opbygget som en rammelov, hvorved Kommissionen med forslaget i vidt omfang tildeles kompetence til efterfølgende at udbygge lovgivningen ved delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter. Forslaget skønnes at kunne have positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2013) 260 af 6. maj 2013 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om dyresundhed. Forslaget er oversendt til Rådet den 15. maj 2013 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, artikel 114, stk. 3 og artikel 168, stk. 4, litra b og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at målsætningerne for dyresundhedspolitikken ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne selv og således bedre vil kunne opfyldes ved en harmoniseret EU-indsats. Kommissionen henviser i den forbindelse til, at mange smitsomme dyresygdomme let spredes over landegrænser, hvilket betyder, at en fælles tilgang har den størst gavnlige virkning. Fordelene ved harmoniserede regler for forebyggelse, anmeldelse, bekæmpelse og udryddelse af dyresygdomme på EU-plan er således blevet påvist i nyere tid i forbindelse med udbrud af dyresygdomme. Disse kriser viser, ifølge Kommissionen, EU's evne til at reagere hurtigt, begrænse spredningen af sygdomme og minimere deres konsekvenser ved en fælles indsats.

Regeringen er enig med Kommissionen i, at nærhedsprincippet på det foreliggende grundlag er overholdt. Der henvises i den forbindelse også til, at forslaget i vidt omfang er en tilpasning og sammenskrivning af eksisterende EU-regler.

Formål og indhold

Med forslaget etableres en fælles ramme for lovgivningen om dyresundhed i EU med det formål at forenkle regelsættet på området, som i dag består af henved 50 basisretsakter i form af direktiver og forordninger og mere end 400 sekundære retsakter, som går helt tilbage til 1964. Der er ikke tale om gennemgribende ændringer af de eksisterende regler.

Forslaget er den juridiske ramme, som skal sikre, at Kommissionens strategi for EU's dyresundhedspolitik 2007-2013 bliver gennemført. Strategien, som tiltrådt af Rådet ved råds-konklusioner af 17. december 2007, har som formål at sikre et højt niveau for menneskers sundhed og fødevarer sikkerhed og at forbedre dyresundheden ved at forebygge eller reducere forekomsten af dyresygdomme. Samtidigt er formålet at sikre fri bevægelighed for varer og dyr samt at fremme en praksis i landbruget, der kan virke forebyggende overfor trusler mod dyresundheden.

Med forslaget samles de fælles principper og krav fra den eksisterende lovgivning om handel med og import af levende dyr og animalske produkter samt reglerne om bekæmpelse af husdyrsygdomme i én fælles rammelov, der både omfatter landlevende og vandlevende dyr. Der fastsættes i den forbindelse en lang række definitioner, som fremtidig veterinærlovgivning skal bygge på.

Kommissionen ønsker med forslaget at kombinere principper om forebyggelse og incitamenter i tilgangen til dyresundhedspolitikken og at sikre en tydelig og afbalanceret fordeling af roller og ansvarsområder mellem de kompetente myndigheder, EU-institutioner, landbrugssektoren, dyreejere og andre aktører, herunder landmænd og transportører. Det er Kommissionens hensigt, at der skal være et effektivt veterinært beredskab samt være fleksibilitet nok til at rumme den fremtidige videnskabelige og teknologiske udvikling. Hvor det er muligt, er

målet også at mindske de administrative byrder og omkostninger og at reducere risikoen for handelshindringer ved at tilnærme loven til relevante internationale normer.

Hensigten med forslaget er endvidere at sikre sammenhæng mellem de horisontale principper i lovgivningen på områderne for dyresundhed, dyrevelfærd og fødevarer sikkerhed i sammenhæng med EU-politikker om klimaforandringer og bæredygtighed. Forslaget skal sikre dyresundheden og derudover medvirke til at reducere dyresygdommes indvirkning på dyrs og menneskers sundhed, på dyrevelfærd og på samfundsøkonomien. Dette ønsker Kommissionen at påvirke ved at styrke opmærksomheden på dyresygdommene, på overvågningen heraf og på det veterinære beredskab. Den styrkede opmærksomhed skal både være på nationalt og EU-plan for at sikre et velfungerende indre marked for dyr og animalske produkter med et højt niveau for beskyttelse af dyrs sundhed og folkesundheden.

Det skal fortsat være muligt at reagere hurtigt og indføre beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger, både for kendte sygdomme og i tilfælde af nye sygdomme. Dette skal ske uden at sænke kvaliteten af foranstaltningerne i forhold til den eksisterende lovgivning.

I forslaget fastsættes grænser til tilstødende lovgivning. Forslaget vil derved kun gælde, hvor der ikke allerede er specifikke regler og udelukkende, hvor det drejer sig om foranstaltninger i relation til sygdomsbekæmpelse. Der vil fortsat være separat lovgivning i kraft om sygdomme, der kan overføres mellem mennesker og dyr (zoonoser), for eksempel regler om BSE, salmonella og andre fødevarerbårne smitstoffer.

Det præciseres endvidere, at ikke alle smitsomme sygdomme kan eller skal forebygges eller kontrolleres via EU-lovgivning, men at foranstaltninger derimod bør skræddersys i forhold til den enkelte sygdom. Det vil, i overensstemmelse med den nuværende praksis, give mulighed for at regulere visse sygdomme via branchens egne regler og adfærdskodeks eller ved at fastsætte nationale regler. Alvorligt smitsomme sygdomme, der nemt kan spredes på tværs af nationale grænser, skal fortsat være omfattet af EU-lovgivningen og dermed af forslaget. Som en del af Europa-Parlamentets og Rådets handlingsplan mod den stigende trussel fra mikroorganismer, der er resistente overfor antibiotika, betragtes disse som smitsomme sygdomme og er dermed omfattet af forslaget.

Med forslaget ønskes som noget nyt en prioritering af hvilke sygdomme, der er omfattet af lovgivningen. Til det formål skal der opstilles en liste, som baseres på en lang række nærmere beskrevne kriterier. Efterfølgende kategoriseres sygdommene i forhold til hvilke regler for forebyggelse og kontrol, der skal anvendes for den enkelte sygdom, herunder om der er krav til en beredskabsplan, om det er obligatorisk eller frivilligt at have et udryddelsesprogram, om sygdommen giver anledning til restriktioner for omsætningen af dyr og animalske produkter, om sygdommen er anmeldeligt og om der er krav til overvågning.

Som noget nyt skal der med forslaget opstilles en liste over hvilke arter, sygdommene på sygdomslisten skal gælde for. Listen skal omfatte de arter, som kan udgøre en risiko for at sprede sygdomme.

I forslaget er der en klar præcisering af ansvaret i forhold til dyreejere, operatører, herunder transportører og landmænd, myndigheder, medlemsstater og på enkelte områder Kommissionen. Det drejer sig for eksempel om overvågning, anmeldepligt, dyresundheden og smittebeskyttende foranstaltninger, som betragtes som et vigtigt værktøj, der kan medvirke til at sikre sundheden for dyrene og de animalske produkter. Hvad angår den kompetente myndigheds ansvar præciseres det, at forudsætningen for at kunne varetage ansvaret for dyresundheden er, at der er adgang til tilstrækkelige finansielle, infrastrukturelle og personalemæssige ressourcer.

Der stilles endvidere krav om et basalt kendskab til dyresundhed for operatører og andre erhvervsdrivende, der som noget nyt er forpligtet til at erhverve en grundlæggende viden om dyrs sundhed og om andre relevante emner, herunder kravet om anmeldepligt ved mistanke om alvorlige smitsomme sygdomme. Derudover præciseres den nødvendige træning af dyrlæger, der skal udføre opgaver inden for forslagets rammer. Ligeledes er der en samlet beskrivelse af, hvem der i forbindelse med sygdomsbekæmpelsen har hvilke roller og ansvar i forhold til anmeldepligt, afklaring af mistanker om alvorlige smitsomme sygdomme og foranstaltninger til kontrol med og bekæmpelse af sygdommene.

Overvågning er en grundsten blandt elementerne til at kontrollere og bekæmpe sygdomme. Med forslaget tydeliggøres forpligtigelsen til overvågning for operatører, dyrlæger og myndigheder. Der etableres en ramme for dyrlægers sundhedsbesøg i besætninger, hvor der skal tages hensyn til hvilken type besætning, der er tale om, og hvilken risiko besætningen udgør med hensyn til sygdomme. Forslaget præciserer medlemsstaternes forpligtigelse til at etablere overvågning for en række sygdomme fra listen.

Som resultat af kategoriseringen vil visse sygdomme blive omfattet af enten et obligatorisk eller et frivilligt udryddelsesprogram. Medlemsstaterne vil, som i dag, have mulighed for at opnå hel eller delvis status for frihed for visse af de listede sygdomme, blandt andet på baggrund af resultaterne af udryddelsesprogrammer eller på baggrund af historiske data.

Forslaget giver mulighed for at udbrede rammerne for brug af segmenter, så det kan omfatte flere dyrearter og sygdomme end i dag. Verdensorganisation for Dyresundhed (OIE) har tidligere introduceret begrebet, som bruges om en population af dyr, der kan befinde sig på flere forskellige besætninger, men som er underlagt et fælles niveau for smittebeskyttelse, har den samme sundhedsstatus og har et system til sygdomsovervågning og sygdomskontrol. EU har hidtil kun anvendt begrebet for fjerkræ i forbindelse med fugleinfluenza samt indenfor akvakultur området. Brug af segmenter kan gøre det muligt i et vist omfang at opretholde handel

med dyr under sygdomsudbrud, da man fortsat vil kunne flytte dyr indenfor et segment på nærmere fastsatte betingelser, også indenfor eller ud af en restriktionszone.

For at begrænse spredningen af sygdomme er det af afgørende betydning hurtigt at kunne opdage dem og iværksætte de nødvendige foranstaltninger. Med forslaget sættes rammerne for omfanget af det veterinære beredskab og for kontrollen med sygdomme. Forslaget indeholder detaljerede regler og procedurer til håndtering af krisesituationer, til beredskabsplaner og krav om afprøvning af beredskabsplanerne ved afholdelse af simuleringsøvelser. Forslaget omfatter endvidere regler for brug af veterinærlægemidler til forebyggelse af sygdomme og til at bekæmpe sygdomme. Reglerne udvides fra kun at omfatte brugen af vacciner til at omfatte alle veterinærlægemidler, der bruges i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af sygdomme opført på listen.

Reglerne om sygdomsbekæmpelse omfatter de foranstaltninger, der skal iværksættes, når der opstår mistanke om en alvorlig smitsom sygdom og når der bekræftes udbrud af alvorlige smitsomme sygdomme. Reglerne er stort set identiske med de eksisterende og de er afpassede i forhold til sygdomslisten. Forslaget sætter de generelle rammer for brug af nødvaccination i forbindelse med sygdomsbekæmpelse.

For så vidt angår registrering, godkendelse, sporbarhed og flytninger skelnes der mellem landlevende og vandlevende dyr og de dertil tilknyttede produkter og virksomheder samt andre dyr og produkter. Der er forskellig tilgang til registrering og godkendelse af bedrifter og virksomheder for områderne for landlevende og vandlevende dyr. Således er brugen af godkendelse mere udbredt for vandlevende dyr. Dette er en videreførelse af den eksisterende tilgang. Forslaget sætter rammerne for at vedtage nærmere regler for eksempel for brug af elektroniske registre.

Forslaget sætter bredere rammer for sporbarhed, herunder identifikation og registrering af dyr, end der er mulighed for i dag. Det gælder for eksempel for får og geder, hvor der i forslaget er krav om, at de registreres i en elektronisk database med deres individuelle identifikationsnummer. Ligeledes indeholder forslaget et nyt krav for heste om elektronisk registrering af deres sædvanlige opholdssted. For andre dyr (for eksempel dyr fra dyrehandlere) er der øgede krav om individuel eller gruppevis permanent identifikation. For svin gælder et generelt krav om fysisk identifikation, for eksempel i form af øremærker.

Reglerne om flytninger af landlevende dyr og deres produkter svarer til de nuværende regler. Der er dog indbygget fleksibilitet for flytninger, herunder undtagelser fra kravet om sundhedscertifikater for flytning af dyr, der ikke udgør en væsentlig risiko for spredning af sygdomme. Med hensyn til flytninger af vandlevende dyr baserer forslaget sig på det eksisterende system, hvor den afgørende faktor er den sundhedsmæssige status. Med forslaget bliver systemet for den sundhedsmæssige status indenfor akvakulturen justeret, forenklet og harmoniseret med systemet for landlevende dyr.

Det eksisterende system for import og eksport af dyr, animalske produkter, avlsmateriale og andre materialer, der kan overføre sygdomme, bevares. Systemet medvirker til at forhindre indførsel af smitstoffer til EU. Tilsvarende ændres der ikke på det eksisterende system for hasteforanstaltninger. Hasteforanstaltninger kan være en del af sygdomsbekæmpelsen og kan vedtages i tilfælde af en nødsituation. Der kan dermed sikres en hurtig og konsekvent indgriben overfor sygdommen.

Forslaget giver på visse områder som for eksempel dyresundhed, anmeldelse, overvågning, registrering og sporbarhed medlemsstaterne mulighed for at anvende supplerende eller mere omfattende nationale foranstaltninger. Det er dog under forudsætning af, at foranstaltningerne ikke er i strid med forordningen og ikke hindrer flytningen af dyr og produkter mellem medlemsstaterne, med mindre det er nødvendigt for at forebygge eller bekæmpe sygdomme.

Forslaget er udformet som en rammelov, hvorefter Kommissionen tildeles kompetence til efterfølgende i vidt omfang at udbygge lovgivningen gennem delegerede retsakter, TEUF artikel 290, og gennemførelsesretsakter, TEUF artikel 291.

Kommissionen tildeles kompetence til at vedtage delegerede retsakter på en række områder, herunder:

- ændringer af kriterierne for optagelse på sygdomslisten,
- fastsættelse af nærmere krav til dyresundhedsbesøg, herunder hvilke bedrifter, der skal besøges og hyppigheden af besøgene,
- fastsættelse af nærmere krav til programmer for overvågnings eller udryddelse af sygdomme,
- fastsættelse af kravene for at opnå godkendelse som et sygdomsfrit segment og de detaljerede regler for, hvordan den kompetente myndighed giver en godkendelse,
- fastsættelse af nærmere regler om status som sygdomsfri medlemsstater og zoner,
- beføjelserne til at fastsætte detaljerede regler om sygdomsberedskab og sygdomsbekæmpelse, herunder brugen af vacciner,
- beføjelserne til at fastsætte detaljerede regler vedrørende identifikation og sporbarhed og
- beføjelsen til at vedtage undtagelser fra, at dyr skal ledsages af dyresundhedscertifikat.

Kommissionen tildeles kompetence til at vedtage gennemførelsesretsakter på en række områder, herunder:

- fastlæggelse af såvel listen over sygdomme som listen over de arter, de sygdomsspecifikke regler skal gælde for,
- fastlæggelse af hvordan forebyggelses- og bekæmpelsesforanstaltninger skal anvendes på de enkelte listeopførte sygdomme og

- fastlæggelse af hvilke listeopførte sygdomme, der skal være omfattet af overvågningsprogrammer.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger ikke. Forslaget er henvist til behandling i Europa-Parlamentets Udvalg for landbrug og udvikling af landdistrikter. Udvalget for miljø, folkesundhed og fødevarer sikkerhed og fiskeriudvalget forventes at komme med en udtalelse.

Gældende dansk ret

Med forslaget revideres lovgivningen om dyresundhed i EU. Området vil fremover være reguleret af en forordning og en række underliggende retsakter.

Dyresundhedsområdet reguleres i dag af henved 80 bekendtgørelser, som er hjemlet i lov nr. 814 af 14. juli 2012 om hold af dyr. En vedtagelse af forslaget vil berøre bekendtgørelserne på dyresundhedsområdet, som skal ophæves eller revideres, herunder de nuværende regler om bekæmpelse af alvorlige husdyrsygdomme.

Konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Da der er tale om overordnede rammebestemmelser, skønnes forslaget ikke umiddelbart at have væsentlige samfundsmæssige eller administrative konsekvenser for virksomheder og borgere. En forenklet lovramme vil derimod gøre det lettere at forstå og bruge reglerne, ligesom forslagets understøttelse af anvendelse af digital teknologi forventes at lette de administrative byrder for erhvervet. Kravet om kendskab til en grundlæggende viden om dyresundhed for erhvervsdrivende med dyr kan have mindre erhvervsøkonomiske konsekvenser for virksomhederne.

Forslaget skønnes at kunne have positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer er overordnet set positivt indstillet over for det fremsendte forslag. Landbrug & Fødevarer henviser i den forbindelse til, at simplificering af lovgivningen på dyresundhedsområdet med én rammelov vil kunne bidrage til en højere grad af gennemsigtighed, bedre beredskab til bekæmpelse af kendte og ukendte sygdomme, klarhed i forhold til ansvarsdeling og i sidste ende en højere dyresundhedsstatus i EU.

Landbrug & Fødevarer er umiddelbart af den opfattelse, at Kommissionen har givet sig selv mere magt end ønskværdigt. Således vil der efter en mere detaljeret gennemgang af forslaget givetvis være områder, hvor erhvervet ønsker gennemførelsesretsakter fremfor de foreslåede delegerede retsakter.

Landbrug & Fødevarer ønsker en lovgivning funderet på et videnskabeligt grundlag og med en risikobaseret tilgang, herunder at flytning af levende dyr og krav om sundhedscertifikater skal foregå efter risikovurderinger.

Landbrug & Fødevarer finder, at der i forslaget er fundet en fin balance i ansvarsdelingen mellem landmand og andre med ansvar for husdyr, medlemsstat og EU. Det er i den forbindelse vigtigt for erhvervet, at landmanden kun pålægges det ansvar, han reelt er herre over. Landmanden pålægges et basalt smittebeskyttelsesniveau, som endnu ikke er beskrevet i detaljer, men som stort set alle danske bedrifter forventes at ville kunne leve op til uden yderligere investering. Erhvervet finder dog, at udkastet mangler fokus på myndighedernes ansvar i forhold til eksempelvis kontrol ved de intra-europæiske grænser, da netop grænsekontrol er identificeret som en meget vigtig faktor i forhold til introduktion og smittespredning af husdyrsygdomme i EU.

Landbrug & Fødevarer henviser til, at de nye sygdomslistor, som kategoriserer husdyrsygdommene, er helt afgørende for at kunne tage stilling til forslagens praktiske betydning. Erhvervet finder de foreslåede principper for kategorisering fornuftige men henviser i den forbindelse til, at indplaceringen af sygdomme sker i den sekundære lovgivning. Det understreges, at listen er helt essentiel for vurderingen af lovforslagets konsekvenser, og at enhver holdning fra erhvervet er med forbehold for et fornuftigt udkomme af sygdomskategoriseringen. Erhvervet finder det positivt, at indplaceringen af sygdomme på listen skal ske gennem gennemførelsesretsakter.

Landbrug & Fødevarer ønsker, at man fra dansk side sikrer en fortsat ikke-vaccinationsstrategi i EU. Forslaget skal muliggøre nødvaccination med fortsat mulighed for medlemsstaten til at vælge nødvaccinationsstrategi med enten efterfølgende nedslagning eller levebrug. Hertil bemærker Fødevarestyrelsen, at EU's ikke-vaccinationspolitik kun omfatter visse sygdomme som fx mund- og klovesyge. For andre sygdomme, som for eksempel bluetongue, er vaccination et nødvendigt, afprøvet og anerkendt led i bekæmpelsen af sygdommen. Forslaget viderefører den gældende politik på området for brug af vaccination.

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der i forslaget lægges op til obligatoriske dyrlægebesøg i EU i form af såkaldte dyresundhedsbesøg, men lægger vægt på at reglerne udformes så fleksibelt, at frivillige nationale modeller kan bygges ovenpå.

Landbrug & Fødevarer finder, at niveauet for obligatorisk smittebeskyttelse er landet på et fornuftigt niveau, men at spørgsmålet om håndtering af hobbyhold af dyr udestår. Der bør

findes løsninger, der muliggør håndtering af smitterisikoen fra hobbybesætninger uden at pålægge disse uforholdsvist store byrder.

Landbrug & Fødevarer lægger vægt på, at den nye dyresundhedslov nærmer sig Verdensorganisationen for Dyresundheds (OIE's) internationale standarder og ser i den forbindelse med tilfredshed på, at Kommissionen ikke længere benytter begrebet regionalisering. Regionalisering erstattes i stedet med sygdomsfrie zoner i lighed med Verdensorganisationen for Dyresundheds (OIE's) terminologi på området. Erhvervet lægger vægt på, at begrebet "zone" er helt klart defineret i forslaget, så der ikke opstår tvivl om begrebets anvendelse.

Landbrug & Fødevarer peger desuden på, at kompartmentalisering (i forslaget benævnt "segment") som noget nyt indføres som et generelt begreb. I EU har anvendelse af kompartmentalisering hidtil kun været muligt for fjerkræ i forbindelse med fugleinfluenza og Newcastle Disease. Erhvervet finder ikke, at begrebet kompartmentalisering kan anvendes generelt. Det er således ikke realistisk, at kontrollere introduktion og smittespredning gennem smittebeskyttende foranstaltninger for alle sygdomme.

Landbrug & Fødevarer er af den opfattelse, at kompartmentalisering implementeres som en variant af regionalisering, hvilket, erhvervet forudser, kan give handelsmæssige problemer. Hertil bemærker Fødevarestyrelsen, at der er tale om to forskellige begreber. Regionalisering angår geografiske områder, der defineres i forbindelse med en udbrudssituation, for at få gang i handel med dyr og animalske produkter, før udbruddet er endeligt bekæmpet, mens visse segmenter defineres i perioder, hvor der netop ikke er udbrud, ligesom de ikke har en geografisk afgrænsning.

Fødevarestyrelsen oplyser til høringssvaret fra Landbrug & Fødevarer, at man ikke finder, at det er en konsekvens af forslaget, at begrebet segment skal anvendes generelt for alle sygdomme.

ITD – Brancheorganisation for den danske vejgodstransport lægger vægt på, at de registreringer, der kræves af transportørerne i henhold til del IV, afsnit I, kapitel 1, Afd. 1 og 3 i forslaget og som skal stilles offentligheden til rådighed, ikke giver anledning til konkurrenceforvridning.

ITD bemærker endvidere, at der i forslagets artikel 86 gives mulighed for at dispensere for transportørernes registreringskrav mv. under hensyntagen til blandt andet kategorierne, arterne og antallet af opdrættede hovdyr, som de transporterer. I lyset af forordningens hensigt om sikring af sundhed og begrænsning af smittespredning forekommer proportionalitetsprincippet at være en hindring for hensigtsmæssig lovgivning. Således kan en transport med alene to svin, hvoraf det ene dyr er smittebærer af for eksempel afrikansk svinepest, sprede lige så meget smitte som en transport af 230 dyr, hvoraf et dyr er smittebærer af afrikansk svinepest. Hertil bemærker Fødevarestyrelsen, at der med forslagets mulighed for Kommissionen til at

fastsætte nærmere bestemmelser er taget højde for, at dispensationerne kun omfatter transporter, der udgør en ubetydelig risiko for spredning af sygdom.

Det Dyreetiske Råd kan overordnet set tilslutte sig forslaget's målsætning om, at reglerne gøres mere gennemskuelige for de parter, der skal håndtere dem i praksis, samt at ansvarsfordelingen gøres mere klar. Med hensyn til ønsket om at begrænse udbredelsen af smitsomme sygdomme geografisk gør Det Dyreetiske Råd opmærksom på, at begrænsninger i transporten af levende dyr er en væsentlig faktor. Rådet anerkender, at hensynet til blandt andet økonomi og det indre marked indgår i en politisk afvejning men finder, at disse hensyn bør vægtes anderledes, end tilfældet er i dag, og som der fortsat lægges op til i forordningen. Rådet mener således, at hensyn til både dyresundhed og dyrevelfærd bør gives højere prioritet. Dette vil efter Rådets opfattelse fx betyde, at der ikke unødigt transporteres dyr over store afstande, og for landbrugsdyrenes vedkommende medføre, at dyrene i forbindelse med slagting transporteres til et nært beliggende slagteri.

Fødevarestyrelsen påpeger hertil, at dyrevelfærd, herunder længden af dyretransporter, ikke er omfattet af dyresundhedsloven men reguleres af anden lovgivning.

Dyrenes Beskyttelse finder det positivt, at en lang række retsakter nu samles. Samtidig finder Dyrenes Beskyttelse det dog bekymrende, at der vil være en række spørgsmål, som overlades til en senere udarbejdelse i form af delegerede retsakter. Det skal i den forbindelse sikres, at dette ikke medfører forringelser i forhold til nuværende regler, herunder regler med relevans for dyrevelfærd.

Dyreværnsrådet har ikke haft mulighed for at forholde sig aktivt til forslaget indenfor den fastlagte høringsperiode, hvorfor rådet afstår fra at afgive bemærkninger til forslaget.

Forbrugerrådet henviser til, at rådet af ressourcemæssige årsager ikke har haft mulighed for at forholde sig til forslaget. Forbrugerrådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation (DOSO) mener, at dyrs status i EU-lovgivningen skal ændres fra 'varer' til 'levende, sansende væsner' og henviser til, at Amsterdam Traktaten slår fast, at dyr ikke er varer. Kommissionens forslag får som utilsigtet virkning at cementere dyrenes status som 'ting' til skade for dyrs velfærd. Efter DOSOs mening drukner begrebet dyrevelfærd i en lovgivningsramme, der har kontrol af 'fødevarekæden' som mål. Desuden er det DOSOs opfattelse, at kød - ikke det levende dyr - er en del af fødekæden. DOSO foreslår derfor, at det levende dyr - indtil dødens indtræden - er beskyttet af dyreværnslovgivning. Det døde dyr kan betragtes som en del af 'hele fødevarekæden i bred forstand'. DOSO ser meget positivt på forslaget's hensigt om at 'indføre en skærpelse af håndhævelsesforanstaltninger i tilfælde af manglende overholdelse af lovgivningen'. Efter DOSOs mening har EU-foranstaltninger til beskyttelse af især landbrugsdyr trange kår.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forenklingstiltag og forslaget om, at der udvikles én fælles ramme for lovgivning om dyresundhed i EU. I det videre arbejde med forslaget vil regeringen fokusere på, at man ikke går på kompromis med det eksisterende niveau for dyresundheden og det indre markeds funktion eller begrænser Danmarks egne muligheder for at bevare og udbygge et højt sundhedsniveau.

Regeringen finder det nyttigt, at forslaget sætter så brede rammer for dyresundhedsområdet, at det vil være muligt at håndtere nye udfordringer, at det fortsat vil være muligt at reagere hurtigt og indføre passende beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger, og at der stilles krav om en grundlæggende viden for personer, der beskæftiger sig erhvervsmæssigt med dyr.

Som positive elementer i forslaget fremhæver regeringen især:

- forslaget om at opføre prioriterede sygdomme på en liste og efterfølgende kategorisere disse. Derved bliver det muligt at prioritere anvendelsen af ressourcer, både på EU- og på medlemsstatsniveau, på en videnskabelig underbygget baggrund,
- muligheden for brug af segmenter udvides til flere dyrearter og sygdomme og
- muligheden for at flytte dyr mellem medlemsstater uden brug af certifikater, såfremt det alene begrænses til dyr, der ikke udgør en risiko for at sprede sygdomme fra sygdomslisten.

På de områder, hvor der delegeres kompetence til Kommissionen, arbejder regeringen for, at medlemsstaterne har en væsentlig kontrol med Kommissionens udøvelse af kompetencer, samt at medlemsstaternes eksperter inddrages i det forberedende arbejde med retsakter. Det er vigtigt, at forslaget i øvrigt følger de principper og retningslinjer, der er fastsat i Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af TEUF artikel 290.

Regeringen arbejder derudover for, at politisk eller økonomisk væsentlige områder fastlægges gennem den almindelige lovgivningsprocedure, TEUF artikel 294.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med officielle tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.